

Ricard Nogués Parra

Degà

nogues@ebcn.cat

@NoguesRicard

FATA MORGANA

Veiem la realitat des d'una perspectiva que creiem certa. Somiem en coses que pensem que són reals fins que despertem i, enmig d'aquell instant, la llum ens fa tocar de peus a terra. Els miratges formen part de la nostra existència. Els antics navegants de l'estret de Messina van experimentar el fenomen que dona nom a aquest article: la Fata Morgana. Les explicacions científiques la descriuen com el resultat d'una inversió tèrmica que actua com una lent refractora i genera imatges deformades, invertides o duplicades. El món real i l'irreal es troben sense fissures i ens recorden que no sempre allò que percebem és exactament allò que és.

També vivim envoltats de miratges contemporanis. Tenim uns objectius de prospectiva energètica per al 2050 que ens obliguen a avançar cap a l'estalvi energètic, l'electrificació i la descarbonització de la nostra societat. La transició energètica és imprescindible per afrontar el canvi climàtic, fenomen que condiciona, ja, les nostres vides.

D'altra banda, la intel·ligència artificial comporta un impacte energètic i hídric que sovint passa desapercebut. Darrere del món digital hi ha una infraestructura física formada per grans centres de processament de dades que consumeixen electricitat, aigua i matèries primeres crítiques. La refrigeració necessària per dissipar la calor que generen aquests equipaments explica bona part del consum d'aigua associat al seu funcionament. Alguns processos d'entrenament dels models d'IA, que poden allargar-se entre tres i cinc setmanes, comporten un consum energètic molt elevat. Diverses estimacions el quantifiquen en uns 78.000 kWh, una xifra equiparable a 23 anys de consum elèctric d'una llar mitjana catalana.

El missatge és clar: allò que sovint percebem com a intangible també té una base física. Per aquest motiu, és imprescindible incorporar criteris d'eficiència, transparència

i sostenibilitat en el desenvolupament i desplegament de la IA. El repte és doble: avançar en l'eficiència energètica per afrontar el canvi climàtic i, alhora, desenvolupar models d'ús de la IA més sostenibles. La natura juga amb nosaltres a través de jocs de llum que ens fan creure coses que no són, però també ens avisa quan no en tenim cura: onades de calor, episodis de fred intens i fenòmens extrems com les DANA ens recorden la vulnerabilitat del nostre entorn.

Quin és, doncs, el nostre paper com a enginyeres i enginyers? Liderar aquesta transformació des de l'eficiència, la sostenibilitat i una relació intel·ligent amb la IA. Per-

què, precisament quan les aparences ens poden confondre, el coneixement, el rigor i l'enginyeria esdevenen imprescindibles.

Però no tot és un miratge. També hi ha motius per mirar el futur amb esperança. Fa pocs dies, en un vespreig al Col·legi amb estudiants de les escoles d'enginyeria, vam escoltar un jove col·legiat de 23 anys explicar el projecte empresarial que ha im-

pulsat amb un company de carrera per facilitar l'accés a pròtesis a un cost raonable. Va ser reconegut amb el premi al millor TFG atorgat per ENGINYERS BCN l'any passat.

Això no és cap il·lusió. Hi ha una Generació Z imparable, preparada i amb ganes de transformar el món. El Col·legi vol estar al costat d'aquests joves perquè l'empatia social i la tecnologia han d'avançar plegades si volem construir un futur millor. Durant la trobada vaig recordar una frase de Friedrich Nietzsche: «Qui té un "perquè" per viure, pot suportar qualsevol "com"».

ENGINYERS BCN vol ser aquesta empenta i aquest espai de confiança perquè les noves generacions puguin afrontar qualsevol repte a partir d'un propòsit clar. Fa un any vam adoptar un lema que avui continua més vigent que mai: Talent present: talent futur. Els joves ja són el present que transforma la nostra societat. ●

L'EMPATIA SOCIAL I LA TECNOLOGIA HAN D'AVANÇAR PLEGADES

Durant la Nit dels Col·legiats i la Professió es reconeix la trajectòria dels professionals del sector.

